

## POSTANOWIENIE

15 czerwca 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marta Romańska

na posiedzeniu niejawnym 15 czerwca 2023 r. w Warszawie,  
w sprawie z powództwa Bank spółki akcyjnej w W.  
przeciwko M.J.  
o zapłatę,  
na skutek skargi kasacyjnej M.J.  
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku  
z 23 lutego 2022 r., I ACa 177/21,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

## UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do powyższych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c.

Pozwany wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z powołaniem się na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości oraz wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów powszechnych (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 k.p.c.), tj.: - art. 75c ustawy z 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe (Dz. U. 2022 r., poz. 2324; dalej - pr. bank.) w celu odpowiedzi na pytanie o skutki prawne niedochowania przez bank obowiązku polegającego, w razie popadnięcia przez kredytobiorcę w zaległość ze spłatą kredytu, na wezwaniu kredytobiorcy do zapłaty i pouczeniu o możliwości zmiany warunków umowy w drodze restrukturyzacji przed złożeniem oświadczenia o wypowiedzeniu umowy oraz skutków prawnych poinformowania o możliwości zmiany warunków umowy w drodze restrukturyzacji zobowiązania w sytuacji, gdy zostaje ono złożone kredytobiorcy dopiero w piśmie stanowiącym oświadczenie o wypowiedzeniu umowy (warunkowe wypowiedzenie umowy); - art. 5 pkt 7 ustawy z 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz. U. z 2023 r., poz. 1028, dalej - u.k.k.) w zw. z art. 69 ust. 1 i 2 pr. bank. w celu odpowiedzi na pytanie o dopuszczalność wyliczenia roszczeń odsetkowych od kwot stanowiących koszt kredytu, a więc niebędących *sensu stricto* kwotą środków pieniężnych oddanych do dyspozycji kredytobiorcy, o których mowa przepisach prawa bankowego lub całkowitą kwotą kredytu w kredycie konsumenckim.

Zgodnie z ustaloną linią orzecznictwa, powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jako na przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga zidentyfikowania problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni. Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których ono powstało. Zagadnienie powinno być ponadto „istotne” z uwagi na wagę problemu interpretacyjnego, którego dotyczy dla systemu prawa. Skoro jednak skarga kasacyjna jest wnoszona w konkretnej sprawie, to zarówno charakter rozpoznawanego roszczenia, jak i ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy byłby związany (art. 398<sup>3</sup> § 3 i art. 398<sup>13</sup> § 2 k.p.c.), musi pozostawać w związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

Pierwszy z problemów sformułowanych przez pozwanego nie ma cech zagadnienia prawnego w znaczeniu przytoczonym wyżej, gdyż został objaśniony w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Ostatnio w wyroku z 8 marca 2023 r., II CSKP 728/22, Sąd Najwyższy – przytoczywszy wcześniejsze wypowiedzi na temat tego zagadnienia – wyjaśnił, że dopuszczalne jest wypowiedzenie umowy kredytowej pod warunkiem spłaty przez kredytobiorcę zadłużenia.

Drugie z zagadnień pozostaje w związku z konstrukcją umowy kredytowej, także konsumenckiej. Zgodnie z art. 69 ust. 1 pr. bank., przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami. Istota ekonomiczna kredytu wyraża się zatem w tym, że bank zobowiązuje się dostarczyć kredytobiorcy określoną kwotę środków pieniężnych, a kredytobiorca zobowiązuje się do ich zwrotu z wynagrodzeniem dla banku (odsetki, prowizja, opłaty manipulacyjne). Umowa kredytu bankowego może przewidywać obowiązek zapłaty przez kredytobiorcę odpowiedniej przygotowawczej prowizji kredytowej na rzecz banku - kredytodawcy (art. 69 ust. 2 pkt 9 pr. bank.). Stanowi ona obok odsetek kapitałowych dodatkowe wynagrodzenie banku kredytodawcy za faktyczną gotowość do wykonania umowy kredytowej i wydania kredytobiorcy na jego żądanie określonej sumy kredytu. Wykonanie to następuje w wyniku skorzystania przez kredytobiorcę z sumy kredytu w sposób wskazany w umowie kredytowej, tj. transferu tej sumy do majątku kredytobiorcy. W wyroku z 18 maja 2017 r., I CSK 540/16 (OSNC 2018, nr 3, poz. 32) Sąd Najwyższy wyjaśnił, że termin i sposób zapłaty tzw. przygotowawczej prowizji kredytowej może być określony w umowie kredytu bankowego (art. 69 ust. 2 pkt 9 pr. bank.). Obowiązek zapłaty tej prowizji może powstać już w chwili oddania przez bank sumy kredytu do dyspozycji kredytobiorcy. Jeśli tak skonstruowana jest umowa, a kredytobiorca na te warunki przystaje i zdecyduje się do zapłaty prowizji przygotowawczej nie ze środków własnych, które by przekazał bankowi, lecz ze środków, o których udostępnienie umówił się z bankiem, to środki przekazane na ten cel kredytobiorcy zwiększają

jego zadłużenie kredytowe, które powinno być spłacane zgodnie z harmonogramem i z obciążeniem odsetkowym uzgodnionym przez strony.

Zgodnie z art. 13 i art. 14 u.k.k. kredytodawca zobowiązany jest do przekazania konsumentowi Informacji, w szczególności dotyczących bezpośrednio umowy o kredyt konsumencki (w tym związanych z wysokością prowizji od udzielonego kredytu). Te informacje pozwalają konsumentowi na podjęcie świadomej decyzji czy wiązać się umową o proponowanej mu konstrukcji. Informacje te powinny być dostarczone mu w sposób przystępny i przejrzysty, gdyż konsument nie zawsze dysponuje specjalistyczną wiedzą z zakresu finansów. Ustawodawca w celu ujednolicenia przekazywanych Informacji wprowadził standardowy formularz informacyjny, który ujednolica i porządkuje wszystkie informacje w taki sposób, aby konsument mógł porównać oferty różnych kredytodawców, oszacować skutki zawarcia umowy o kredyt i na tej podstawie podjąć odpowiednią decyzję. Zawarcie umowy kredytowej z zachowaniem tych wymagań i nieskorzystanie przez kredytobiorcę z możliwości odstąpienia od niej w terminie 14 dni od dnia jej zawarcia, sprawia, że umowa wiąże obie strony.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. oraz – co do kosztów postępowania – art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 398<sup>21</sup> i art. 391 § 1 k.p.c., § 2 pkt 6 w związku z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018 r. poz. 265), orzeczono jak w postanowieniu.